

Forfatter: Gyldenstjerne, Mogens

Titel: BREV TIL: Christian 3. FRA: Gyldenstjerne, Mogens (1558-07-19)

Citation: Gyldenstjerne, Mogens: "BREV TIL: Christian 3. FRA: Gyldenstjerne, Mogens (1558-07-19)", i *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)*, TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKIÆR), s. 438. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000743146-001-shoot-L0007431460010339.pdf> (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

København, 19. Juli 1558.

Mogens Gyldenstjerne til Kongen.

Han sender Kongen Oplysninger om en Række Sager, om Kugler fra Skien, Antagelsen af Landsknægte, Vagthold i København og Malmø, om et Telt, Orlogsskibe, Peder Christiensen Dyre, Efterretninger fra Sverrig, Danzig o. a. m.

Gyffuer ieg e. k. høg mech. vnderdan. tyl kende, at mester Wolff i Skyden i Norige har sent hyt tyl mester Hermen arckelymester nogene lod, som hand har smyd, oc wyl gøre flere, om k. mt. tenom haffue wyl, som tette, ieg nu sender k. mt. Jeg har befallet mester Hermen at op sende hanom skabelunner, huor stor hand tenom haffue wyl, oc skryffue hanom tyl, dy allerfleste hand gøre kand, wyl k. mt. betalle hanom. Jeg har oc skryffuets. 439 Crystiern Munck ¹⁾ tyl at handelle met hanom, huad hand skal haffue for schypd., oc scryffue suar ter pa, huor mange hand trøster at gøre.

Gyffuer ieg oc k. mt. gans vnderdanig at wyde, sa dy ere tyl habe 17 roder lands knechtte met høsmand oc befallingsmen pa skyben oc her, som nu ere vdy kungelige høgmechttiighetz tjenste, oc har men icke kund styller omgat at antage dysse knechtte, som nu niiligen ere tagen i tjenste, enn guord er; skal ter icke helde fleer antage, før ieg fanger iidermer befallyng. Wachtten, som borigerne holle her vdy biuden, er kund en rode stercker, end som dy haffue waget tylforne, oc ieg har tallet met tre af borgemesterne om dy clage at were besueret met tenne wacht, da syge dy for meg, at ter er jnttet om tallet, oc jnttet haffue hørt terom, doch dy gange i harnske pa wachtten, tet gør tenom got, dy leret at blyffue bruglig, syger borigmesterne selluff.

Ieg har oc skryffuet ouer tyl Malmø, om almugen ter noget er besueret met wachtten, at dy oc skal blyffue formyndsket ter vdy biuden.

Woger en rode af k. mt. landsknechtte her for slottet oc pa skyben om natten, for vden som wachtten tylforne har wert hollet; kand inttet wer rynger.

Ten teltte mager er bortfarn for tre eller 4 dage forgangen; nu kand ieg icke wyde, huad lert ieg skal bestylle tyl tet telt, oc huor møget ter wyl tyl.

Boldauyt wyl ieg bestylle met skyper Frederig. Tientte kanyfas tyl telt, da kwne men tet oc best bestylle met Frederyg. Er kanyfas for tiicht oc suart, da kand men forscryffue lert fra Stettyn. Tet lertt, ter faller, tet er oc vdy roller, oc huer holler vdy 60 alen. Tet Elsborig skyb skal lyge met lasten vrøerd tyl wyder besked.

Dy deller oc lechtte, som k. mt. wyl haffue tyl Siinderborig, s. 440 skal blyffue bestyllet tet snarest, men kand. Tet skyb, som skal tyl Naruen, blyffuer afferdet vdy dysse dage.

K. mt. skybe Gallyon oc Strussen har guords nogen biigning behoff, syden dy bleffue losset; skulle blyffue alt ferdig oc seglle i tenne vge. Indholtet i Gallyon er got, som tet kand were. Første Gud wyl, ten kommer af tenne regsse, kand hand flyes at ware i mangen god dag.

Skyper Frederig wyl ieg lempeligen talle met, for tet hand har wert ammerall, første hand komer igen. Da eptter k. mt. wyllige Peder Crystiernsen syder pa miintmesteren kammer; ieg har befallet husfogetden at skal selluff for ware nøgellen tyl døren. K. mt. breff, som kom met hanom, jndholler, om nogene gode men wylle loue for hanom, at hand skulle blyffue pa syn gord oc icke lenger enn tyl kyrcken oc pa syn gars grund, wyd de welkor, som samme k. høgmechttighet breff wyder bemelder, tet lod ieg gyffue hanom tyl kende, da lod land(!) skryffue tyl nogene gode mend. Claus Da, Herluff Skaue, Egler Krasse, Jørgen Nauel oc n. n. komme hyt, spurde meg, om ieg haffde befallyng at wylle lade hanom tyl borgen for guld oc penyng. Jeg suar ja, wyd slyg wylkor, som k. mt. breff bemelder. Dy suaret meg, sa wyt som hans gods kwne tyl recke, da wylle dy loue for hanom. Jeg mentte, ter war huerken k. mt. forwaret met, icke helder k. mt. vndersatte, oc bad tenom fare tyl k. mt.; huad suar dy førde meg fra k. mt., ter retter ieg meg vnderdanigen gerne eptter.

Ter met skylles wy ath.

K. mt. breff tyl kung Gøstaff kam strax af sted met Murds, som wor met Gallyon tyl Danske. Tage ¹⁾ scryffuer meg tyl, at her Gøstaff Olssen oc her Sten ²⁾ la vj vger pa Elsborig oc tøffuet eptter ten greue af Ost Fryslands. 441 oc skulle haffue fult hanom op tyl Stockholm, om hand haffde kommet ten weig frem; dy haffde heste met tenom tyl greuen oc hans folck at ryde op met.

Sender ieg k. mt. vnderdanigligen et breff, som er komet fra Danske pa Gallyjon, oc en skryft, Pouel Huytfeld ¹⁾ har fanget meg, indholler møget folck, som nu er at spysse pa slottet oc skyben.

Ten wyn oc educke oc suedsker, etters k. mt. har om skryffuet, som skyper Frederig har ført hiem, skal skybes entten i dag eller i mor oc sends tyl Kallyng. Erckeliis ²⁾ biigemester syger, at wyndeltrape tyl iirttergorden skal blyffue ferdiig i tenne vge, oc tornen, som watterkonsten ganger, achtte hand blyffue

Gyldenstjerne, Mogens, *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)*,

ferdug om fiortten dage.

Etters nads k. mt. vnderdanig oc wyllig tjenste at beuyss skal etters konglige høgmechttiighet fynde meg wyllig oc vspart, oc wyl hermet haffue etters k. mt. lyff oc siel met et langwarig lucksallig regement ten aldmechttte Gud befallet Ex Københaun ten 19. daug jullij anno 58.

E. nadis k. mt.

plychttige tro tienere
Mogens Gildenstern
rytter.

Egenh. Konc. i M. G. Priv. Ark. Konc. og Optegn.